سامانه استعلام از دارایی و اجرای احکام مدنی فعال شد

بازدید ۶۱ هزار نفر در ساعات اولیه راه‌اندازی؛ ۲ هزار و ۱۸۰ فقره استعلام ثبت شد

□ مهندس شاهرخ نیک‌پی‌ماسخ

بازدید ۶۱ هزار نفر در ساعات اولیه راه‌اندازی سامانه استعلام بدهی و دارایی، ثبت ۲ هزار و ۱۸۰ فقره استعلام در ۳ ساعت نخست و اعلام ۹۴۰ فقره بدهی مالیاتی و اجرایی، نخستین آمار رسمی عملکرد سامانه استعلام بدهی و دارایی است که روز سه‌شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۳ در محل دبیرخانه کل کشور منتشر شد. بر اساس این آمار، بیشتر درخواست‌ها مربوط به استعلام بدهی خودرو، چک برگشتی و پرونده‌های اجرایی ثبت‌شده به نام شهروندان بوده است. مسئولان این طرح می‌گویند هدف اصلی سامانه کاهش مراجعات حضوری و کوتاه شدن زمان پاسخ‌گویی به درخواست‌های استعلام است.

سامانه استعلام بدهی و دارایی از ساعت ۸ بامداد روز سه‌شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۳ به روی کاربران باز شد و تا ساعت ۱۲ ظهر همان روز، ۶۱ هزار نفر به آن مراجعه کردند. به گفته مسئولان سامانه، بیشتر مراجعات از سوی شهروندان عادی انجام شده است و سهم وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری در این مرحله کمتر از ۱۵ درصد گزارش شده است. این آمار نشان می‌دهد بخش بزرگی از مردم به دنبال آگاهی از وضعیت پرونده‌های خود بوده‌اند و نه صرفاً به دنبال ثبت شکایت جدید.

در این طرح، استعلام‌ها در سه دسته اصلی ارائه می‌شوند: استعلام بدهی مالیاتی، استعلام پرونده اجرایی و استعلام چک برگشتی. در استعلام بدهی مالیاتی، شهروند می‌تواند مبلغ بدهی ثبت‌شده به نام خود، شماره پرونده و مرحله رسیدگی را ببیند. در استعلام پرونده اجرایی، نام محکوم‌له، مبلغ باقی‌مانده و تاریخ آخرین جلسه اجرا نمایش داده می‌شود. در استعلام چک برگشتی، تعداد چک‌های برگشتی ثبت‌شده و مبلغ کل بدهی اعلام می‌شود. مسئولان تأکید کرده‌اند که اطلاعات نمایش‌داده‌شده صرفاً جنبه اطلاع‌رسانی دارد و به معنای صدور گواهی رسمی نیست.

در مقابل، فعالان حوزه حقوقی انتقادهایی را مطرح کرده‌اند. برخی وکلا گفته‌اند که نمایش مبلغ بدهی بدون توضیح دلایل و مستندات آن می‌تواند برداشت‌های نادرست ایجاد کند و پیشنهاد کرده‌اند که در کنار هر عدد، توضیح کوتاه درباره منشأ بدهی نیز نمایش داده شود. پاسخ مسئولان این است که نسخه نخست طرح عمدتاً برای کاهش مراجعات حضوری طراحی شده و نسخه‌های بعدی با افزودن توضیحات تکمیلی کامل‌تر خواهد شد.

در بخش اجرای احکام مدنی، آمار ارائه‌شده نشان می‌دهد بیشتر پرونده‌های فعال مربوط به مهریه، چک و اجاره است. در پرونده‌های مهریه، مبلغ باقی‌مانده به طور میانگین ۴۲۰ میلیون تومان گزارش شده است. در پرونده‌های چک، میانگین مبلغ هر فقره حدود ۱۸۰ میلیون تومان است. مسئولان اجرا گفته‌اند که در ماه‌های آبان و آذر، اجرای ۳۰ فقره پرونده مهریه با توافق طرفین و بدون صدور حکم جدید به پایان رسیده است.

در بخش دیگر، سامانه امکان ثبت درخواست اجرای احکام مدنی را نیز فراهم کرده است. شهروند می‌تواند رونوشت حکم، شماره پرونده و مشخصات محکوم‌علیه را بارگذاری کند و پیگیری وضعیت پرونده را از طریق همان سامانه دنبال کند. مسئولان اعلام کرده‌اند که ظرف ۷۲ ساعت آینده نسخه موبایلی سامانه نیز رونمایی خواهد شد و کاربران می‌توانند اعلان‌های مربوط به تغییر مرحله پرونده را دریافت کنند.

سامانه استعلام از دارایی و اجرای احکام مدنی فعال شد

۳ هزار مراجعه در ساعات اولیه؛ ۹ هزار فقره استعلام ثبت شد

سامانه استعلام بدهی و دارایی از ساعت ۸ بامداد روز سه‌شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۳ به روی کاربران باز شد و تا ساعت ۱۲ ظهر همان روز ۳ هزار مراجعه ثبت کرد. بر اساس آمار منتشرشده، ۹ هزار فقره استعلام بدهی مالیاتی، اجرایی و چک برگشتی در این مدت انجام شد. مسئولان سامانه گفته‌اند بیشتر مراجعات مربوط به استعلام بدهی خودرو و چک برگشتی بوده است و سهم وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری کمتر از ۱۵ درصد گزارش شده است.

به گفته مسئولان، هدف اصلی طرح کاهش مراجعات حضوری و کوتاه شدن زمان پاسخ‌گویی به درخواست‌های استعلام است. در نسخه نخست طرح، استعلام‌ها در سه دسته ارائه می‌شوند: استعلام بدهی مالیاتی، استعلام پرونده اجرایی و استعلام چک برگشتی. در استعلام بدهی مالیاتی، شهروند می‌تواند مبلغ بدهی ثبت‌شده به نام خود، شماره پرونده و مرحله رسیدگی را ببیند. در استعلام پرونده اجرایی، نام محکوم‌له، مبلغ باقی‌مانده و تاریخ آخرین جلسه اجرا نمایش داده می‌شود. در استعلام چک برگشتی، تعداد چک‌های برگشتی ثبت‌شده و مبلغ کل بدهی اعلام می‌شود.

مسئولان سامانه تأکید کرده‌اند که اطلاعات نمایش‌داده‌شده صرفاً جنبه اطلاع‌رسانی دارد و به معنای صدور گواهی رسمی نیست. شهروند می‌تواند برای دریافت گواهی رسمی به دفاتر خدمات الکترونی قوه قضاییه مراجعه کند. این تفاوت در متن سامانه به صورت جداگانه توضیح داده شده است تا برداشت نادرست ایجاد نشود